

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 029486 22 Uvp
Banjaluka, 27.09.2023. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Svjetlane Knežević i Ljiljane Bošnjak Glizijan, kao članova vijeća, uz učešće Željke Vujanović, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi R.Š. iz V., koga zastupa punomoćnik D.S., advokat iz B. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj ... od 11.05.2021. godine, tuženog Ministarstva..., u predmetu ostvarivanja prava na otpremninu, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 029486 21 U od 20.01.2022. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 27.09.2023. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za nadoknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Obrazloženje

Pobijanom presudom (stavom 1. izreke) je uvažena tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, kojim je odbačena kao neblagovremena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu broj ... od 05.09.2007. godine, te je odbijen zahtjev tužioca za nadoknadu troškova upravnog postupka. Stavom 2. izreke pobijane presude obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 877,50 KM, u roku od 30 dana od dana prijema presude. Tim prvostepenim rješenjem je odbijen zahtjev tužioca za ostvarivanje prava na otpremninu.

Uvaženje tužbe se obrazlaže razlozima da je tuženi nezakonito postupio kada je osporenim aktom odbacio kao neblagovremenu žalbu tužioca izjavljenu protiv rješenja Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu broj ... od 05.09.2007. godine, jer je za svoju odluku dao razloge koji nisu zasnovani na pravilnoj materijalnog prava. Sud je naveo da iz podataka upravnog spisa proizilazi da se tužilac sa zahtjevom za ostvarivanje prava na otpremninu obratio prvostepenom organu 07.02.2001. godine, da je u zahtjevu naveo da živi na adresi Ul. ... broj 11, S.-N.G., da je njegov zahtjev odbijen rješenjem prvostepenog organa od 05.09.2007. godine koje je poslano na adresu Ul. ... broj 11, 71000 S. odakle je vraćeno sa napomenom „odselio adresa nepoznata“, a što je Komisiji za implementaciju člana 152. Zakona o radu bio osnov da isto tužiocu dostavi putem oglasne table organa, gdje je pismeno navodno istaknuto 01.10.2007. godine, čime se po stavu tuženog smatra uručenim sa danom 10.10.2007. godine, zbog čega je žalba koju je tužilac izjavio 07.04.2021. godine (nakon što je zatražio dostavu rješenja) neblagovremena. Sud nije doveo u pitanje sadržaj odredbe člana 84. stav 1.

do 3. Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18 - u daljem tekstu: ZOUP) koja propisuje kako se vrši dostavljanje pismena licima koja u toku postupka promijene svoje prebivalište, odnosno boravište, a o tome ne obavijeste organ, ali je ukazao da u konkretnom slučaju nije bilo osnova za primjenu iste. Ovo stoga što podaci upravnog spisa ne pružaju pouzdan osnov za zaključak da se tužilac zaista odselio sa adrese navedene u zahtjevu za ostvarivanje prava na otpremninu, a do kojeg zaključka organ, po stavu suda, nije mogao doći na osnovu samo jednog izvršenog dostavljanja i to na adresu Ulica B. broj 11 S. (iako je u zahtjevu naznačena adresa Ulica B. broj 11 S.-N. G.), pri čemu sud konstatuje da organ nije pokušao ponovnu dostavu, niti je na bilo koji način utvrđivao da li se tužilac odselio sa navedene adrese, nego je prihvatio napomenu PTT dostavljača sa kovertu u kojoj stoji „odselio adresa nepoznata“. Dalje je sud ocijenio osnovanim navod tužioca da u konkretnom slučaju nema dokaza da je dostava prvostepenog rješenja broj ... od 05.09.2007. godine tužiocu izvršena putem oglasne table organa, ne sporeći da je na koverti o uručenju tog prvostepenog rješenja (koja je bila poslana tužiocu na adresu Ulica ... broj 11 S., a potom vraćena uz napomenu „odselio adresa nepoznata“) u gornjem desnom uglu iste, rukom napisano „OT 01.10.2007.“, ali je konstatovao da se u spisu se ne zatiče dostavnica koja bi potvrdila dostavljanje tog rješenja tužiocu putem oglasne table organa. Zaključeno je da se ne može prihvatiti kao dokaz to što je na koverti o uručenju prvostepenog rješenja, u gornjem desnom uglu iste rukom napisano „OT 01.10.2007.“, jer je navedeno moglo biti napisano u bilo kojem momentu i nije dokaz da je pismo zaista bilo istaknuto na oglasnoj tabli prvostepenog organa osam dana, kako je to propisano odredbom člana 84. stav 3. ZOUP, da bi se dostavljanje smatralo urednim.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija zakonitost iste zbog povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari i povrede zakona. U zahtjevu navodi da je prvostepeno rješenje od 05.09.2007. godine otpremljeno na adresu tužioca i vraćeno uz napomenu dostavljača pošte da je primalac odselio sa navedene adrese, bez navođenja adrese na koju je odselio, a da je dalje postupljeno u skladu sa odredbom člana 84. ZOUP i rješenje Komisije je istaknuto na oglasnu tablu postupajućeg organa. Isticanje je izvršeno 01.10.2007. godine, što je konstatovano službenom zabilješkom na vraćenoj koverti u vidu ispisa „OT 01.10.2007.“, u skladu sa čim se rješenje Komisije smatra uručenim protekom osam dana od dana isticanja na oglasnu tablu organa. Dalje navodi da tužilac prvo interesovanje za postupak pokazuje kada se putem punomoćnika 02.02.2001. godine obratio Komisiji sa zahtjevom za dostavljanje rješenja, pa kad je isto zaprimio 23.03.2021. godine, dana 07.04.2021. godine izjavljuje žalbu kao redovno pravno sredstvo, a dana 22.04.2021. godine prijedlog za ponavljanje postupka kao vanredno pravno sredstvo, o kojima je tuženi donio dvije odluke protiv kojih je tužilac pokrenuo upravne sporove. Mišljenja je da je ove sporove trebalo objediniti i donijeti jedinstvenu presudu, što nije učinjeno, pa ovakvim postupanjem Okružni sud komplikuje postupak i ide u korist advokata dosuđujući troškove spora, iako sam meritorno ne rješava upravnu stvar, već samo poništava akte, a na kraju ne mora da znači da će upravna stvar biti riješena u korist tužioca. Smatra da je tužilac svoja eventualno povrijeđena prava mogao ostvariti samo podnošenjem prijedloga za povraćaj u pređašnje stanje, a ne na način kako je on to učinio, podnošenjem žalbe, te prijedloga za ponavljanje upravnog postupka. Takođe smatra pogrešnim stav suda vezan za nadoknadu troškova upravnog postupka, jer je ovo jednostranačka upravna stvar pokrenuta zahtjevom tužioca, dakle ne po službenoj dužnosti, a troškovi pravnog zastupanja, odnosno njihova nužnost i opravdanost su relevantni i cijene se samo u dvostranačkim i višestranačkim upravnim stvarima, jer tako propisuju odredbe člana 102. stav 3. i 103. stav 1. do 3. ZOUP, koje u nastavku citira. Dodaje da ni odluka suda o troškovima upravnog spora kojom je tužiocu dosuđeno 877,50 KM nije pravilna, niti zasnovana na odredbama člana 49a. stav 1. Zakona o

upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11 - u daljem tekstu: ZUS) i 386. Zakona o parničnom postupku Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 61/13 - daljem tekstu: ZPP), jer okolnost što je tužba uvažena i osporeni akt poništen ne znači da je tužilac uspio u sporu, obzirom da tek slijedi donošenje novog upravnog akta, pa je neizvjesno kakav će na kraju biti ishod ovog spornog odnosa. Predlaže da se zahtjev uvaži i pobijana presuda ukine ili preinači na način da se tužba odbije.

Tužilac u odgovoru na zahtjev navodi da je isti neosnovan, a pobijana presuda zakonita i pravilna iz razloga koji su u njoj izneseni i koje tužilac ponavlja. Predlaže da se zahtjev odbije, a tuženi obaveže da mu nadoknadi troškove sastava odgovora od strane advokata u iznosu od 1.316,25 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Pobijanom presudom je uvažena tužba i poništen osporeni akt tuženog od 11.05.2021. godine uz iznošenje razloga od strane nižestepenog suda koji nisu u cijelosti zasnovani na pravilnoj primjeni materijalnog prava.

Naime, nije ispravan zaključak suda da je prvostepeni organ pogrešno tumačio i primijenio odredbu člana 84. ZOUP kada je odlučio da rješenje Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu broj ... od 05.09.2007. godine dostavi tužiocu putem oglasne table organa. Ovo stoga što je odredbom člana 84. stav 1. ZOUP propisano da kad stranka ili njen zakonski zastupnik u toku postupka promijeni svoje prebivalište, odnosno boravište ili sjedište, dužni su da o tome odmah obavijeste organ, stavom 2. istog člana propisano je da ako oni to ne učine, a dostavljač ne sazna kuda su se odselili, organ će odrediti da se sva naredna dostavljanja u postupku za tu stranku vrše isticanjem pismena na oglasnu tablu organa, dok je stavom 3. istog člana propisano da se dostavljanje smatra izvršenim po isteku osam dana od dana isticanja pismena na oglasnu tablu organa.

Kada se imaju u vidu okolnosti koje proizilaze iz predmetnog upravnog spisa da je tužilac u zahtjevu za ostvarivanje prava podnesenom prvostepenom organu 07.02.2001. godine, naveo adresu svog prebivališta Ul. B. broj 11, S.-N. G., da je dostava pokušana upravo na toj adresi, bez obzira što je na koverti naznačeno Ul. B. broj 11, S., ali je pismeno od strane dostavljača pošte vraćeno sa napomenom „odselio adresa nepoznata”, bili su ispunjeni uslovi da se naredno dostavljanje izvrši isticanjem pismena na oglasnu tablu organa, bez bilo kakvih dodatnih provjera i utvrđivanja da li je tužilac zaista odselio sa ove adrese, jer to dodatno postupanje nije propisano relevantnom odredbom člana 84. ZOUP, dok je na strani tužioca nesporno postojala zakonom propisana obaveza da organ obavijesti o promjeni svog prebivališta, odnosno boravišta.

Međutim, ispravan je zaključak suda da u upravnom spisu nema dokaza da je rješenje Komisije za implementaciju člana 152. Zakona o radu broj ... od 05.09.2007. godine zaista bilo istaknuto na oglasnoj tabli prvostepenog organa dana 01.10.2007. godine. Ovo stoga što se u spisu ne zatiče dostavnica koja shodno odredbi člana 85. stav 1. ZOUP predstavlja potvrdu o izvršenom dostavljanju, iz koje bi se tačno vidjelo kada je ovo pismo istaknuto na oglasnu tablu organa, da bi se moglo smatrati da je dostavljanje izvršeno po isteku osam dana od dana isticanja pismena na oglasnu tablu organa, kako to propisuje odredba člana 84. stav 3. ZOUP.

U tom je kontekstu tačan i zaključak suda da rukom ispisana napomena u gornjem desnom uglu koverta „OT 01.10.2007.“ svakako nije dokaz da je rješenje bilo istaknuto na oglasnoj tabli organa, jer je takva napomena ili zabilješka mogla biti ispisana bilo kad, zbog čega nije ispravan stav tuženog iz osporenog akta da je tužiocu rješenje od 05.09.2007. godine dostavljeno 10.10.2007. godine i da je žalba koju je izjavio 07.04.2021. godine neblagovremeno podnesena, pa je to dovoljan osnov da se osporeni akt poništi kao nezakonit i naloži donošenje novog, kako je to konačno pravilno odlučio nižestepeni sud.

Takođe je sud dao pravilne upute u pogledu prava tužioca na nadoknadu troškova upravnog postupka, ukazujući da se i u jednostranačkim upravnim stvarima cijeni nužnost i opravdanost pravnog zastupanja shodno okolnostima svakog konkretnog slučaja, o čemu će se u ponovljenom postupku voditi računa, te u zavisnosti od konačnog ishoda ove upravne stvari donijeti nova, na zakonu zasnovana odluka.

Konačno, neosnovan je navod tuženog da je pobijana presuda nezakonita u dijelu kojim je on obavezan da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora u iznosu od 877,50 KM koji se odnose na sastav tužbe od strane advokata, jer je ista zasnovana na odredbama člana 49. stav 1. i 3. i 49a. stav 1. ZUS, s obzirom na to da je tužilac uspio u upravnom sporu, odnosno poništenjem osporenog akta tuženi je izgubio spor, što znači da je dužan da tužiocu nadoknadi troškove istog, na što nema uticaja okolnost kakva će biti konačna odluka organa u upravnom postupku koji će biti ponovljen kako je to naloženo pobijanom presudom.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi nisu ostvareni razlozi nezakonitosti predviđeni odredbom člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev tuženog za vanredno preispitivanje iste odbija kao neosnovan, na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Ovaj sud je odlučio kao u stavu 2. izreke presude, jer davanje odgovora na zahtjev koji je tužiocu sačinio advokat, za što je potraživana naknada, nije obavezna radnja u postupku, što proizilazi iz odredbe člana 38. ZUS koja propisuje obavezu suda da zahtjev dostavi na odgovor protivnoj stranci koja može u roku od 30 dana podnijeti odgovor. S obzirom da ovom, a niti jednom drugom odredbom ZUS nije propisano da propuštanjem te radnje nastaju posljedice za stranku, to proizilazi da troškovi koje je tužilac imao po osnovu davanja odgovora na zahtjev, nisu bili neophodni za pravilan tok, a ni za okončanje ovog postupka. Konačno, kako sadržaj konkretnog odgovora na zahtjev nije imao bitan uticaj na ishod odlučivanja po podnesenom zahtjevu, ovaj sud nalazi da trošak sastava istog nije bio neophodan za okončanje predmetnog postupka. Shodno navedenom, ne radi se o troškovima koji su bili potrebni za vođenje postupka, zbog čega nisu ispunjeni uslovi iz odredbe člana 387. stav 1. ZPP, u vezi sa odredbom člana 48. ZUS, za njihovo dosuđivanje tužiocu.

Zapisničar
Željka Vujanović

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić